

A N N E

Casa cu frontoane verzi

ISBN 978-606-8195-49-0

L.M. MONTGOMERY

vol. 1

A N N E

Casa cu frontoane verzi

Traducător — Aura Pandelescu

PREȘANIA

CAPITOLUL 1 Surpriza doamnei Rachel Lynde

Casa doamnei Rachel Lynde se afla tocmai unde drumul principal din Avonlea plonja brusc într-o mică vâlcea înconjurată de arini și cerceluși și străbătută de un pârâu ce-și avea izvorul în pădurea din spatele vechii case Cuthbert; acesta era cunoscut pentru șerpuielile lui întortocheate prin pădure, revărsându-se în mici cascade și ochiuri de apă turbure, dar, de îndată ce ajungea la Vâlceaua Lynde, devenea un pârâiaș liniștit, căci nici măcar un pârâu n-ar fi putut trece prin fața ușii doamnei Rachel Lynde fără a lua seama la ținută și bunele maniere. Probabil că era foarte conștient că doamna Rachel stătea la fereastră și urmărea cu băgare de seamă tot ce se petrecea afară, de la pârâuri până la copii, și că dacă ar fi remarcat ceva ciudat sau nepotrivit, n-ar fi avut pace de n-ar fi scotocit *până* și-n gaură de șarpe să afle ce și cum.

Mulți locuitori din Avonlea ca și din afara ei sunt preocupați de treburile vecinului, neglijându-le pe ale lor. În ceea ce o privește pe doamna Rachel Lynde, ea se număra printre puținii care se puteau îngriji în aceeași măsură atât de treburile proprii, cât și de ale celorlalți. Era o gospodină fără pereche, își făcea întotdeauna treburile bine și foarte bine, „conducea” Cercul de Cusut, ajuta la școala de duminică și era cel mai puternic stâlp al Societății Bisericești de Întrajutorare și Misiunea Externă de Ajutor. În ciuda acestora, doamna Rachel găsea totuși timp suficient să stea ore în șir la fereastra de la bucătărie împletind cuverturi – „făcuse șaisprezece”, povesteau cu uimire gospodinele din Avonlea, fără să-și dezlipească privirea de drumul principal, care traversa valea și unduia spre dealul cărămiziu din depărtare. Întrucât Avonlea¹ se afla pe o mică peninsulă triunghiulară care țâșnea din Golful Saint Lawrence și era străjuit din două părți de apă, oricine ieșea sau intra în orașel trebuia să treacă pe acel drum de deal. Așadar nimeni nu scăpa niciodată de privirea atotvăzătoare a doamnei Rachel.

Într-o după-amiază la început de iunie, doamna Rachel stătea la fereastră. Soarele se revărsa blând și voios pe fe-

¹ Avonlea este o comunitate imaginară situată pe Insula Prince Edward pe coasta de Est a Canadei.

reastră; livada din valea de la poalele casei se îmbujorase ca o tânăra mireasă cu flori rozalii, în jurul cărora roiau o mulțime de albine. Thomas Lynde – un om blând, mărunț, pe care locuitorii din Avonlea îl numeau „soțul lui Rachel Lynde” – își semăna recolta târzie de napi pe țarina din deal, dincolo de hambar; iar Matthew Cuthbert ar fi trebuit să semene și el pe țarina sa din lunca roșie de la Green Gables. Doamna Rachel știa că așa ar fi trebuit, pentru că îl auzise spunându-i lui Peter Morrison – cu o seară înainte, în magazinul lui William Blair, la Carmody – că voia să semene napii în după-amiaza următoare. Desigur că Peter fusese cel care îl întrebase, căci Matthew Cuthbert nu vorbea niciodată din proprie inițiativă cu nimeni.

Și totuși, iată că la trei și jumătate în plină după-amiaza unei zile obișnuite de lucru, Matthew Cuthbert își mâna senin trăsura, traversând valea și urcând din nou dealul. Pe deasupra, purta cel mai bun costum al său și o cămașă albă, ceea ce însemna, fără îndoială, că ieșea din Avonlea; își înhămasese iapa roaibă la trăsură, pesemne că avea un drum lung de făcut. Oare unde mergea Matthew Cuthbert și de ce?

Dacă ar fi fost orice alt bărbat din Avonlea, doamna Rachel ar fi pus cu iscusință lucrurile cap la cap și ar fi ni-

merit destul de bine răspunsurile la cele două întrebări. Dar Matthew pleca atât de rar de acasă, încât doar ceva urgent și neobișnuit l-ar fi putut sili să iasă afară din sat. Era cel mai sfios om din lume și detesta să plece printre necunoscuți sau oriunde ar fi fost nevoit să vorbească. Matthew, gătit la costum și cămașă albă și mânând trăsura, era o priveliște rară. Oricât ar fi reflectat doamna Rachel, nu putu găsi nicio explicație, fiind, astfel, păgubită de toată plăcerea acelei după-amiezi.

„Am să dau o fugă până la Green Gables după ora ceaiului, să aflu de la Marilla unde a plecat și de ce”, își spuse în cele din urmă această doamnă mărinimoasă. „De obicei, nu merge în oraș în perioada asta a anului și *niciodată* nu merge în vizită; dacă ar fi rămas fără semințe de napi, nu s-ar fi gătit și nici n-ar fi luat trăsura să plece să mai cumpere; nu se grăbea, semn că nu merge după doctor. Totuși, pesemne că ceva s-a întâmplat noaptea trecută care l-a urnit din loc. Este, negreșit, un adevărat mister, și nu-mi voi găsi pacea până ce nu voi afla ce l-a făcut pe Matthew Cuthbert să iasă azi din Avonlea.”

Astfel, îndată după ceai, doamna Rachel porni la drum. Nu avea de mers cale lungă. Casa cea mare în care locuia familia Cuthbert, adăpostită de livada întinsă, se afla pe

drumul mare, la mai puțin de un sfert de milă² de Vâlceaua Lynde. Sigur că drumul lung dintre casă și calea principală mărea distanța. Tatăl lui Matthew Cuthbert, un om la fel de timid și de tăcut precum fiul său, s-a retras cât a putut din vecinătatea oamenilor când a ridicat casa, fără să ajungă chiar în pădure. Green Gables a fost construită în capătul cel mai îndepărtat al terenului despădurit, unde se afla și acum, de-abia întrezărită de la drumul principal, de-a lungul căruia toate casele din Avonlea erau așezate atât de înghesuite una lângă cealaltă. Pentru doamna Rachel, a trăi în acest loc însemna *a nu trăi*.

„Înseamnă doar *să stai*, iată ce înseamnă”, își zicea pășind pe drumul brăzdat adânc, acoperit cu iarbă și străjuit de tufe de măceși. „Nu-i de mirare că și Matthew, și Marilla sunt puțin ciudați dacă trăiesc așa singuri. Copacii nu oferă prea multă companie, deși dacă ar fi oferit, la câți sunt, nici n-ar fi avut nevoie de altceva. Eu prefer să privesc oamenii. Sigur, par destul de mulțumiți, dar cred că s-au obișnuit. Poți să te obișnuiești cu orice, chiar și cu spânzurătoarea, cum spun irlandezii.”

Cu gândurile acestea, doamna Rachel trecu din drum în curtea din spatele casei cu frontoane verzi. Curtea atât

² Unitate de măsură pentru lungime, folosită în Marea Britanie și în S.U.A., egală cu 1609,3 m

de verde, de îngrijită și de curată, era îngrădită pe-o latură de un șir de sălcii patriarhale, iar pe cealaltă de plopi negri bine rânduți. Nici măcar un băț sau piatră ce nu-și avea locul nu se zăreau, căci dacă ar fi fost, doamna Rachel le-ar fi văzut. În sinea ei gândea că Marilla Cuthbert trebuie să fi măturat curtea pe cât de des își mătura casa. Ai fi putut să mănânci de pe jos fără să dai nici măcar de-un fir de praf.

Doamna Rachel bătu cu grație la ușa bucătăriei și intră când primi încuviințare. Bucătăria casei cu frontoane verzi era un loc încântător – sau ar fi fost încântător dacă nu ar fi fost atât de dureros de curat, încât să pară întrucâtva nefolosit. Ferestrele dădeau spre răsărit și apus. Prin cea de la apus, cu vedere spre curtea din spate, pătrundea lumina dulce a soarelui de iunie, dar cea de la răsărit, de unde se zăreau cireșii în floare din livada din stânga și mestecenii subțiri din lunca pârâului, era acoperită de un mănunchi de vițe. Aici ședea Marilla Cuthbert, – dacă ședea vreodată –, întotdeauna ușor neîncrezătoare în razele soarelui, care îi păreau prea săltărețe și iresponsabile pentru o lume care trebuia luată în serios. Aici ședea și acum croșetând. În spatele ei masa era așezată pentru cină.

Încă dinainte să închidă ușa, doamna Rachel luase aminte la tot ce se afla pe masă. Erau puse trei farfurii, așadar Marilla

aștepta ca Matthew să se întoarcă acasă cu cineva, dar vesela era obișnuită și nu se aflau decât un borcan cu compot de mere pădurețe și un singur fel de prăjitură, așa că oaspetele nu putea fi cineva de seamă. Dar cum rămânea cu iapa roaibă și cămașa albă a lui Matthew? Doamna Rachel începuse să amețească încercând să dezlege această taină despre atât de liniștita și atât de puțin misterioasa casă de la Green Gables.

– Bună seara, Rachel, spuse Marilla pe un ton brusc. Ce seară plăcută, nu-i așa? N-ai vrea să iei loc? Cum se mai simt ai tăi?

Între Marilla Cuthbert și doamna Rachel, în ciuda, sau poate datorită deosebirilor, existase întotdeauna ceva ce s-ar fi putut numi prietenie – în lipsa unui cuvânt mai potrivit.

Marilla era o femeie înaltă și slabă, cu un trup format numai din unghiuri, fără nicio rotunjire. În părul ei negru, întotdeauna prins strâns într-un coc la spate, străpuns de două ace de păr, se vedeau câteva șuvițe albe. Părea o femeie cu puțină experiență și cu o conștiință rigidă, ceea ce și era, dar pe buzele ei mizea, dacă ar fi acceptat să-i dea curs, simțul umorului.

– Suntem cu toții sănătoși, spuse doamna Rachel. Mă teameam însă că tu nu te simți bine văzându-l azi pe Matthew plecând. M-am gândit că poate merge la doctor.

Marilla surâse înțelegătoare. Se așteptase ca doamna Rachel să-i facă o vizită. Știa că plimbarea neobișnuită a lui Matthew va fi prea mult pentru curiozitatea vecinei sale.

– Nu, sunt foarte bine, deși ieri am avut o migrenă³ cumplită. Matthew s-a dus la Bright River. Adoptăm un băiețel de la orfelinatul din Nova Scoția și sosește în seara aceasta cu trenul.

Dacă Marilla i-ar fi spus că Matthew plecase la Bright River să cunoască un cangur din Australia, doamna Rachel ar fi fost mai puțin surprinsă. De fapt, a fost chiar redusă la tăcere preț de câteva clipe. Nu-și putea închipui că Marilla râde de ea, dar nu putea găsi o altă explicație.

– Vorbești serios, Marilla? întrebă după ce vocea îi reveni.

– Da, sigur, răspunse Marilla, ca și când adopția băieților de la orfelinatul din Nova Scoția făcea parte din lucrările obișnuite de primăvară de la orice fermă bine rânduită din Avonlea, iar nu o noutate nemaiauzită.

Doamna Rachel se simți ca fulgerată. Gândea în semne de exclamație: „Un băiat! Dintre toți oamenii, Marilla și Matthew Cuthbert să adopte un băiat! De la un orfelinat!

³ Migrena este o suferință cronică, caracterizată prin dureri de cap moderat-severe, recurente.

Lumea se întorcea cu siguranță pe dos. După asta nimic n-o s-o mai surprindă, chiar nimic!”

– Vai, dar cine v-a băgat o asemenea idee în cap? întrebă cu dezaprobare.

Hotărârea fusese luată fără să i se fi cerut sfatul. Prin urmare, trebuia neapărat să se arate împotriva.

– De fapt, ne-am gândit la asta de ceva timp, mai exact toată iarna. Doamna Alexander Spencer ne-a făcut o vizită cu o zi înainte de Crăciun și mi-a spus că voia să adopte o fetiță de la orfelinatul din Hopetown la primăvară. Verișoara ei locuiește acolo, iar doamna Spencer, care o vizitează des, știe totul despre asta. Așa că Matthew și cu mine am tot vorbit despre adopție de atunci. Ne-am gândit să fie un băiat. Matthew îmbătrânește, știi cum e, la șaiszeci de ani nu mai e la fel de sprinten ca înainte. Îl supără cam tare inima. Și știi cât e de greu să mai găsești muncitori de încredere în afara nerozilor acelora de băiețași francezi. Și de îndată ce dai unul pe brazdă și-l înveți ceva, pleacă la fabricile de conserve de homari sau în Statele Unite. La început, Matthew a propus să luăm un imigrant, dar am zis categoric „nu”. S-ar putea să fie buni, nu spun că nu sunt, dar eu nu vreau căței fără stăpân. Măcar să fie născut în părțile noastre. Risc este indiferent pe cine luăm. Dar voi

avea mintea și somnul mai liniștite dacă luăm un canadian. Așa că am hotărât să o rugăm pe doamna Spencer să ne aleagă unul când merge să-și ia fetița. Am aflat săptămâna trecută că va merge, așa că am trimis vorbă prin familia lui Richard Spencer de la Carmody să ne aducă un băiat isteț și plăcut, de zece sau unsprezece ani. Ne-am hotărât că vârsta aceasta este cea mai potrivită – destul de mare încât să poată ajuta cu niște sarcini încă de la început, dar destul de tânăr încât să fie educat cum trebuie. Vrem să îi oferim un cămin și o educație bună. Astăzi am primit o telegramă de la doamna Alexander Spencer – ne-a adus-o poștașul de la gară –, prin care ne transmite că ajung în seara asta cu trenul de cinci și jumătate. Așa că Matthew a plecat să-l întâmpine la Bright River. Doamna Spencer îl lasă acolo fiindcă ea merge mai departe, până la stația White Sands.

Doamna Rachel se mândrea că spune întotdeauna verde-n față ce gândește. După ce primi vestea ieșită din comun, hotărî să facă și acum același lucru.

– Marilla, dă-mi voie să-ți spun că faci un lucru tare nesăbuit, riscant, asta faci! Nu știi ce iei. Aduci un copil străin în casa și-n căminul tău și nu cunoști nimic despre el, nici ce înclinații are, nici ce fel de părinți a avut, nici ce va

ieși din el. Păi, chiar săptămâna trecută am citit în ziar cum undeva în vest un bărbat și soția lui au adoptat un băiat de la orfelinat și acela a dat foc casei în timpul nopții, i-a dat foc *intenționat*, Marilla, și aproape i-a ars de vii în somn. Și mai știi un caz cu un băiat adoptat care mânca ouă crude, nu puteau să-l dezvețe. Dacă mi-ai fi cerut sfatul, ceea ce nu ai făcut, ți-aș fi spus, pentru numele lui Dumnezeu, să nu faci așa ceva!

Aceste răpăieli ioviene nu păreau nici să o supere, nici să o sperie pe Marilla. Ea împletea liniștită în continuare.

– Nu neg că este și ceva adevăr în spusele tale, Rachel. Și eu am avut îndoielile mele, dar Matthew era de neclintit. Am văzut asta, și am cedat. Se întâmplă atât de rar ca Matthew să insiste cu ceva, încât atunci când o face, simt întotdeauna că trebuie să cedez. În ceea ce privește riscul, el există în orice ai face pe lumea asta. Sunt riscuri și în a avea copii naturali, fiindcă nu cresc mereu cum ar trebui. Pe de altă parte, Nova Scoția este chiar lângă insula noastră. Nu e ca și când l-am aduce din Anglia sau din State. Nu poate fi foarte diferit de noi.

– Ei, sper să fie totul bine, spuse doamna Rachel pe un ton care îi masca prea puțin îndoiala dureroasă. Dar să nu spui că nu te-am avertizat dacă dai foc la Green Gables sau

varsă stricnină în fântână – am auzit de un asemenea caz în New Brunswick, unde un copil de la orfelinat a făcut asta și toată familia a murit în chinuri. Doar că de data asta era vorba de o fată.

– Ei bine, noi nu vom avea o fată, spuse Marilla, ca și când otrăvirea fântânii era un atribut strict feminin și nu se putea întâmpla în cazul unui băiat. Nici n-aș visa să creștem o fată. Mă mir că doamna Alexander Spencer vrea. Pe de altă parte, *ea* nu s-ar da în lături să adopte întregul orfelinat dacă și-ar pune asta în minte.

Doamna Rachel ar fi vrut să rămână până la întoarcerea lui Matthew cu orfanul înfiat. Dar gândindu-se că ar avea de așteptat mai bine de două ore, hotărâse că e mai bine să meargă la familia lui Robert Bell și să răspândească vestea. Fără îndoială va face valuri, iar doamna Rachel nu iubea nimic mai mult decât asta. Așa că plecă, spre ușurarea Marillei, căreia începuseră să-i reinvie toate îndoielile și temerile sub înrâurirea pesimismului doamnei Rachel.

„Să vezi și să nu crezi!” exclamă doamna Rachel când se afla la o distanță sigură de drum. „Parcă aș visa! Zău că-mi pare rău de bietul copil. Frații Matthew și Marilla nu știu nimic despre copii și se așteaptă să fie mai cuminte și mai serioși decât propriul lui bunic – dacă o fi avut vreodată un

bunic –, ceea ce e puțin probabil. Cumva, pare tare ciudat să fie un copil la Green Gables; nu a trăit niciodată unul acolo pentru că Marilla și Matthew erau deja mari când a fost construită casa – și ei parcă nici *n-au fost vreodată* copii. N-aș vrea să fiu în locul băiatului orfan pentru nimic în lume. Vai, ce rău îmi pare pentru el!”

Astfel grăia doamna Rachel din toată inima către tufele de măceșe. Dacă ar fi putut vedea copilul, care aștepta cu răbdare în clipa aceea în stația Bright River, compasiunea ei ar fi fost și mai mare, și mai adâncă.

CUPRINS

5	Capitolul 1	Surpriza doamnei Rachel Lynde
18	Capitolul 2	Surpriza lui Matthew Cuthbert
39	Capitolul 3	Surpriza Marillei Cuthbert
49	Capitolul 4	Dimineața la Green Gables
59	Capitolul 5	Trecutul Annei
68	Capitolul 6	Marilla ia o hotărâre
77	Capitolul 7	Anne își spune rugăciunile
83	Capitolul 8	Educația Annei începe
96	Capitolul 9	Doamna Rachel Lynde este de-a dreptul îngrozită
107	Capitolul 10	Anne își cere iertare
119	Capitolul 11	Școala de duminică
128	Capitolul 12	Un jurământ și o promisiune solemnă
138	Capitolul 13	Bucuria așteptării
146	Capitolul 14	Mărturisirea lui Anne
160	Capitolul 15	O furtună în ceainicul școlii
184	Capitolul 16	Diana este invitată la ceai cu rezultate tragice
201	Capitolul 17	Un interes nou în viață
211	Capitolul 18	Anne vine în ajutor
226	Capitolul 19	Un concert, o catastrofă și o mărturisire

Lucy Maud Montgomery Anne of Green Gables

Traducător/ Aura Pandeles

Redactor/ Valentin Lică

Lector/ Aniela Târnaucă

Ilustrație copertă/ Andra Pavel

Layout/ Andreea Mihaiu

Dtp/ Mihăiță Stroe

Editura Predania/ București

www.predania.ro

Distribuție/ Supergraph

0728303566